

**POPIS
ZÁKLADNÍCH A
FAKULTATIVNÍCH
ČINNOSTÍ
PEČOVATELSKÉ
SLUŽBY**

OBSAH

Obecné zásady při poskytování úkonů pečovatelské služby	str. 3
Společné postupy pro všechny prováděné úkony	str. 3 – 5
PRACOVNÍ POSTUPY PRO <u>ZÁKLADNÍ</u> ÚKONY PEČOVATELSKÉ SLUŽBY	
1. Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu	str. 6
– Pomoc a podpora při podávání jídla a pití	str. 6 – 7
– Pomoc při oblékání a svlékání, včetně kompenzačních pomůcek	str. 7
– Pomoc při prostorové orientaci a samostatném pohybu ve vnitřním prostoru	str. 7 – 8
– Pomoc při přesunu na lůžko nebo invalidní vozík	str. 8
2. Pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu	
– Pomoc při úkonech osobní hygieny	str. 8 - 9
– Pomoc při základní péči o vlasy a nehty	str. 9
– Pomoc při použití WC	str. 10
3. Poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy	
– Dovoz nebo donáška jídla	str. 11 - 12
– Pomoc při přípravě jídla a pití	str. 13
– Příprava a podávání jídla a pití	str. 13
4. Pomoc při zajištění chodu domácnosti	
– Běžný úklid a údržba domácnosti	str. 13 - 14
– Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti	str. 14 – 15
– Donáška vody	str. 15
– Topení v kamnech, donáška a přípravy topiva, údržba topných zařízení	str. 15 - 16
– Běžné nákupy a pochůzky	str. 16
– Pochůzka	str. 16
– Velký nákup (týdenní, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti)	str. 17
– Praní a žehlení ložního prádla, popř. jeho drobné opravy	str. 17 - 18
– Praní a žehlení osobního prádla, popř. jeho drobné opravy	str. 18
– Doprovázení dospělých do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby, doprovázení zpět	str. 18 - 19
PRACOVNÍ POSTUPY PRO <u>FAKULTATIVNÍ</u> ÚKONY PEČOVATELSKÉ SLUŽBY	
– Hospodaření s finanční hotovostí uživatele na jeho žádost	str. 19
– Podpora uživatelů při hospodaření s finanční hotovostí	str. 19
– Dohled nad uživatelem v domácnosti	str. 19
– Telefonování v zájmu uživatele	str. 19
– Péče o domácí zvíře	str. 20
– Péče o květiny v domácnosti uživatele	str. 20
– Donáška knih dle výběru uživatele z městské knihovny	str. 20

- Administrativní úkony dle požadavků uživatele str. 20
- Žehlení nebo mandlování prádla vypraného uživatelem str. 20
- Úklid společných prostor domu str. 20
- Společnost pečovatelky, aktivizační činnosti uživatelů str. 20
- Nákup v nákupním středisku jiném než v nejbližším k místu bydliště (na základě přání uživatele) str. 20
- Dohled nad požitím léků + pitný režim str. 21
- Přemývání silně znečištěných jídonosičů str. 21
- Použití vysavače pečovatelské služby str. 21
- Odvoz, donáška prádla str. 21
- Doprovod na vycházku str. 21

Změny v poskytování služeb str. 21 - 22

OBECNÉ ZÁSADY PŘI POSKYTOVÁNÍ ÚKONŮ PEČOVATELSKÉ SLUŽBY

Obsah poskytovaných základních úkonů pečovatelské služby je v souladu s platnou legislativou, a to ze zákonem č.108/2006 Sb., o sociálních službách a prováděcí vyhláškou č. 505/2006 Sb.

Jednotlivé úkony jsou poskytovány s přihlédnutím k individuálním potřebám uživatelů, přičemž se snažíme, aby poskytované služby odpovídaly běžnému životu vrstevníků uživatele.

Při poskytování všech úkonů je pracovník PS povinen dbát na zachování práv uživatelů a jednat v souladu s Etickým kodexem pracovníků Centra sociálních služeb pro seniory Pohoda, p. o.

Čas a četnost jednotlivých úkonů pečovatelské služby je sjednán s uživatelem individuálně. Tyto informace jsou uvedeny v individuálním plánu uživatele.

SPOLEČNÉ POSTUPY PRO VŠECHNY PROVÁDĚNÉ ÚKONY

- Pracovník PS provádí úkony, které si uživatel předem s organizací dohodl, a jsou uvedeny ve Smlouvě o poskytování sociálních služeb. Žádá-li uživatel provedení úkonů, které nejsou zakotveny ve Smlouvě, upozorní na tuto skutečnost uživatele a zároveň i sociálního pracovníka, který upraví Smlouvu písemným Dodatkem.
- Pracovník PS při vstupu do bytu uživatele vždy nejdříve zazvoní nebo zaklepe, přiměřeně hlasitě pozdraví. Při příchodu se může představit jménem nebo prokázat služební průkazkou (toto se děje při první návštěvě).
- Pracovník PS se snaží vždy dodržet dohodnutý termín a čas, pokud se opozdí nebo nemůže úkon u uživatele z jakýchkoliv důvodů uskutečnit, omluví se uživateli a dohodne si s ním náhradní termín. Pracovník může požádat v době dovolených nebo pracovní neschopnosti jiného svého kolegu, aby jej zastoupil. O zástupu informuje svého nadřízeného (vedoucí soc. úseku).
- V průběhu dohody o provedení určitého úkonu mezi uživatelem a pracovníkem si oba ujasní uživateli představy a pracovníkovi možnosti. Pracovník srozumitelně uživateli vysvětlí, jak bude dohodnutý výkon probíhat. Pracovník může uživateli nabídnout i jiný vhodný úkon, ale nikdy ho do ničeho nenutí.
- Pracovník je při své práci oblečen tak, aby splňoval požadavky na profesní úpravu pracovníků v sociálních službách (viz pracovní postup č. 25). Pokud je to při provádění úkonu třeba, používá navíc ochranné pracovní pomůcky (pracovní oděv, obuv, jednorázové rukavice) – např. při úklidu, při pomoci s osobní hygienou, při výměně inkontinentních pomůcek apod. Rukavice nejsou nutné např. při nakupování apod.

- Je-li to možné, vyžaduje pracovník v průběhu sjednaného úkonu přítomnost uživatele – např. při provádění úklidu, při předávání vypraného prádla, při předávání nákupu a peněz apod.
- Pokud při provádění úkonu potřebuje pracovník použít elektrický spotřebič (fén, rychlovarnou konvici, vysavač apod.), využívá k tomu spotřebiče uživatele, který odpovídá za jeho funkčnost a nezávadnost. Zjistí-li pracovník závadu na přístroji, může odmítnout provést úkon.
- Před vykonáním dohodnutého úkonu pracovník načte úkon prostřednictvím čtečky (mini terminálu). Každý uživatel má vytištěny čárové kódy nasmlouvaných úkonů. Čárové kódy (pokud uživatel souhlasí), jsou uživateli předány a měly by být v bytě uživatele umístěny na dostupném místě pro pečovatelku. Pokud uživatel čárové kódy odmítá (např. z důvodu ztráty, založení apod.) jsou čárové kódy uloženy v kanceláři pečovatelek a při odchodu k uživateli si pečovatelka čárové kódy přináší s sebou. Před provedením daného úkonu si pečovatelka načte terminálem úkon, který bude prováděn a po ukončení prováděného úkonu, je úkon terminálem z výkazu ukončen.
- Vyúčtování platby za daný úkon je provedeno společně s ostatními úkony za konkrétní měsíc vždy na konci měsíce.

Pracovní postupy pro základní úkony pečovatelské služby

Obsah poskytovaných základních úkonů pečovatelské služby je v souladu s platnou legislativou, a to ze zákonem š.108/2006 Sb., o sociálních službách a prováděcí vyhláškou č. 505/2006 Sb.

Jednotlivé úkony jsou poskytovány s přihlédnutím k individuálním potřebám uživatelů, přičemž se snažíme, aby poskytované služby odpovídaly běžnému životu vrstevníků uživatele.

1. POMOC PŘI ZVLÁDÁNÍ BĚŽNÝCH ÚKONŮ PÉČE O VLASTNÍ OSOBU

Pomoc a podpora při podávání jídla a pití

Úkon je nasmlouván v případě, že uživatel není schopen se sám najíst nebo potřebuje pomoc při jídle. Úkon zahrnuje:

Pomoc při jídle a pití

- Pečovatelka přinese uživateli oběd v jídlonosiči. Pečovatelka jídlonosič otevře, pokud si uživatel nezvládne jídlonosič otevřít sám.
- Uživateli se podává již připravená strava, kterou má ve své domácnosti např. chleba, rohlíky, máslo, sýry, uzeniny, zelenina, ovoce nebo hotové jídlo. Potraviny má uživatel zajištěny většinou od členů rodiny nebo je zajistí pečovatelka.
- Jídlo nakrájí pečovatelka na menší kousky; sousta přizpůsobí polykacím schopnostem uživatele. Nakrájené jídlo vloží na talíř, dle přání uživatele jídlo dochutí. Připraví příbor a jídlo servíruje přímo před uživatelem.
- Pečovatelka pomáhá uživateli při konzumaci a dohlíží na něj po dobu konzumace. Obdobně postupuje i při podávání tekutin, přičemž dbá na to, aby tekutina měla vhodnou teplotu a nebyla příliš studená nebo naopak horká.
- Pokud má uživatel hotovou stravu, pak v případě potřeby pečovatelka pokrm ohřeje.
- Použité nádobí pečovatelka umyje v případě, že má uživatel tento úkon nasmlouván (běžný úklid - mytí nádobí).

Podávání jídla

- Pečovatelka podává jídlo uživateli, který není sám schopen se najíst. Jídlo musí být vhodně upravené, vzhledem ke zdravotnímu stavu uživatele (krájené, mleté, mixované apod.)
- Pečovatelka uživatele umístí do polohy v sedě, s hlavou lehce předkloněnou.
- V případě potřeby použije ochranu oděvu.
- Po domluvě se pečovatelka posadí k uživateli.
- Sousta podává uživateli v tempu, které si sám určí; nepospíchá.
- Nabádá uživatele k dostatečnému rozžvýkání stravy.
- Při jídle s uživatelem pečovatelka nekomunikuje, aby nemusel odpovídat na otázky – prevence vdechnutí potravy!
- Pečovatelka dá uživateli také dostatečně napít.

- Po jídle zkontroluje pečovatelka dutinu ústní, zda v ní nezůstaly zbytky potravy, které by mohl uživatel vdechnout. Pokud má uživatel v ústech zbytky jídla, pečovatelka mu dá ještě napít nebo ho vyzve, aby zbytky vyplivl do ubrousku.
- Po jídle pečovatelka nabídne uživateli vlhký ubrousek k utření nebo sama umyje uživateli ústa.
- Následně pečovatelka zajistí polohu uživatele v polosedě nebo na boku.

Pomoc při oblékání a svlékání včetně kompenzačních pomůcek

Úkon je nasmlouván v případě, že uživatel není schopen se samostatně bez pomoci obléknout a svléknout. Dále je zajišťována pomoc v rámci manipulace a použití kompenzačních pomůcek. Úkon zahrnuje:

Pomoc uživateli s vhodným výběrem oblečení, samotným oblékáním a svlékáním ošacení, obouváním a vyzouváním bot, nachystání kompenzační pomůcky, pomoc s oblečením pomůcky.

- Dle přání uživatele se pečovatelka domlouvá s uživatelem na vhodném výběru oděvu a obuvi.
- Pečovatelka pomáhá uživateli s oblékáním či svlékáním oblečení dle jeho soběstačnosti.
- Při oblékání či svlékání pečovatelka dbá na intimitu uživatele; respektuje jeho tempo a nespěchá na něj.
- Pečovatelka poskytuje tento úkon jen do té míry, jakou uživatel požaduje – přidržuje oděv, pomáhá se zapínáním a rozepínáním knoflíčků, háčků, zipu apod.
- Je-li to potřeba, pomáhá pečovatelka s obouváním a vyzouváním bot, vč. zavazování tkaniček.
- Svléčené oděvy pečovatelka poskládá a uloží na místo, které si určí uživatel.
- V případě, že je prádlo znečištěno, ukládá ho do igelitových pytlů nebo koše na znečištěné prádlo
- Pokud má uživatel speciální pomůcku (korzet, bandáž, elastické punčochy, inkontinenční pomůcku apod.), pomůžke pečovatelka s její aplikací. V případě potřeby konzultuje pečovatelka přiřkládání speciální pomůcky s lékařem, který pomůcku předepsal nebo pracovníkem dodávající speciální zdravotní pomůcku.
- Pečovatelka dle potřeby používá ochranné, jednorázové rukavice.

Pomoc při prostorové orientaci a samostatném pohybu ve vnitřním prostoru

- Úkon je nasmlouván v případě, kdy uživatel po návratu z nemocnice nebo jiného zdravotnického zařízení (např. po prodělaném úraze nebo u jiného zdravotního problému) požaduje opět se začlenit do chodu domácnosti.
- V úkonu je zahrnuto: podpora uživatele pracovníkem pečovatelské služby při chůzi po bytě (s pomocí kompenzačních pomůcek, které má uživatel k dispozici – např. francouzské hole, hůl, invalidní vozík). Nácvik uživatele samostatné chůzi po bytě, rodinném domě, v domě s pečovatelskou službou, v přirozeném sociálním prostředí uživatele.
- Pečovatelka poskytuje uživateli doprovod z jedné místnosti do jiné místnosti (např. WC, kuchyň, ložnice), přímo v bytě, rodinném domě uživatele nebo v DPS. V rámci domluvy s uživatelem pečovatelka nacvičuje nejčastěji používané trasy po bytě, formou přímého doprovodu, tj. přímé opory (uživatel se pečovatelky

přidrží) nebo formou nepřímého doprovodu, kdy pečovatelka uživatele navádí pokyny, otevírá a zavírá dveře). Pečovatelka vždy bere ohled na možnosti, schopnosti a potřeby uživatele.

- Pečovatelka dle potřeby také doprovází uživatele po budově domu, např. ke schránce, sklepa uživatele nebo jiné místnosti v domě, kam má uživatel umožněn přístup (dílna, kotelna).

Pomoc při přesunu na lůžko nebo invalidní vozík

- Tímto úkonem se rozumí pomoc při zvedání uživatele, přistavení invalidního vozíku, přidržení uživatele při přesedání na invalidní vozík nebo lůžko.
- U plně imobilního uživatele se tento úkon provádí pouze za pomoci druhé osoby (další pečovatelky, popř. rodinného příslušníka). Úkon může provést pečovatelka samostatně jen v případě, že má uživatel domácnost vybavenou zvedákem.
- Aby pečovatelka mohla provést úkon samostatně (bez pomoci druhé osoby), měla by být postel uživatele dostatečně vysoká, ideálně polohovací, vybavená hrazdou a přístupná ze tří stran.
- Pokud nejsou vytvořeny vhodné podmínky, může pečovatelka výše uvedený úkon odmítnout, a to s ohledem na ochranu před případným zraněním, které by si mohla přivodit při samostatné manipulaci s těžkým uživatelem.

2. POMOC PŘI OSOBNÍ HYGIENĚ NEBO POSKYTNUTÍ PODMÍNEK PRO OSOBNÍ HYGIENU

Pomoc při úkonech osobní hygieny

- Pomoc je poskytována pečovatelkou v domácnosti uživatele. Pokud uživatel nemá vhodně zařízené prostory pro provádění hygieny (např. bariérová koupelna) a má rodinu, pečovatelka upozorní, že je vhodné provést úpravy v koupelně, aby mohla být prováděna řádně hygiena (např. vytvoření bezbariérového sprchového koutu).
- Před provedením úkonů pečovatelka doporučí uživateli (dle jeho stavu) zajištění vhodných pomůcek – vanový zvedák, sedátko do vany, sklopné sedátko do sprchy, stoličku pod nohy, madlo apod. Některé pomůcky lze zapůjčit v Centru sociálních služeb pro seniory Pohoda, p. o. (např. vanové sedátko). Vždy je nutné zajistit protiskluzovou podložku.
- Pokud je uživatel imobilní, úkon osobní hygieny provádějí dvě pečovatelky.
- Pomůcky k provádění hygieny jsou uživatele (mýdlo, sprchový gel, pěna, ručník apod.)
- Při provádění hygieny je pečovatelka povinna vytvářet vhodné podmínky – teplo, bezpečí, dostatek soukromí.
- Pečovatelka během úkonu s uživatelem komunikuje – hovoří jasně, zřetelně, nespěchá.
- Při provádění hygieny přihlíží k míře soběstačnosti uživatele a vhodně podporuje uživatele v samostatnosti – nedělá zbytečně úkony, které uživatel zvládne sám.
- Dle stavu uživatele a vybavení domácnosti, úkon zahrnuje: napuštění vody do vany, podporu uživatele při vstupu a výstupu z vany/sprchového koutu, vypuštění vody z vany, pomoc při úkonech osobní hygieny – tj. pomoc při umývání partií, které si uživatel nemůže umýt sám, pomoc při osušení ručníkem, promazání těla po koupeli.

- Při provádění hygieny postupuje pečovatelka podle pořadí:
obličej → oči → krk → horní končetiny → hrudník → břicho → genitálie → dolní končetiny.
- Úkon provádí pečovatelka v jednorázových ochranných rukavicích a v jednorázové ochranné zástěře.

Provádění hygieny s použitím tzv. mobilní vany

- Mobilní (přenosná) koupací vana je určena pro provádění osobní hygieny u imobilních uživatelů. Díky nafukovacím okrajům je možné mobilní vanu použít při provádění hygieny i na běžném lůžku.
- V rámci manipulace s mobilní vanou je potřeba dvou pečovatelek.
- Pokud je to potřeba, je před samotným použitím mobilní vany uživatel na lůžku nejdříve očištěn (např. pokud má znečištěny genitálie, jsou očištěny vlhčeným ubrouskem a plenou).
- Poté je pod uživatele vsunuta mobilní vana, která se přiloženou pumpičkou nafoukne. Do vany se vlije teplá voda, a to šetrným způsobem, aby se voda uživateli nedostala do uší a očí.
- V očištění se postupuje od obličeje, který se umyje žínkou, následuje krk a vlasy, které se umyjí šampónem, a to 2x po sobě.
- Poté se napolohuje postel do mírně zvýšené polohy pod hlavou a vlasy se důkladně opláchnou čistou vodou. Umyté vlasy zabalí pečovatelka do ručníku.
- Dále se postupuje v mytí těla od ramen směrem dolů. Naposledy se myjí nohy a genitálie (dle potřeby i několikrát).
- Po umytí se opět zvedne postel do zvýšené polohy, a to v horní části těla a použitá (znečištěná) voda se z mobilní vany vypustí odtokovým rukávem do připraveného kbelíku.
- Vana se opět naplní čistou vodou, pečovatelka uživatele opláchnou a vodu vypustí.
- Po vypuštění vody pečovatelka osuší uživatele a následně osuší také mobilní vanu.
- Z mobilní vany se vypustí vzduch a postupným polohováním uživatele se vana z pod uživatele opatrně vytáhne.
- Uživatel je ještě dosušen a v případě potřeby převleče pečovatelka lůžko uživatele.
- Osobní hygiena se ukončí tím, že pečovatelka uživatele po osušení namaže krémem, obleče a učeše.

Pomoc při základní péči o vlasy a nehty

- Pečovatelka provádí základní péči o vlasy za použití pomůcek uživatele: mytí, vysušení, učešení, popř. natočení.
- Pečovatelka může odmítnout sušení vlasů fénem, který je viditelně poškozený.
- Kadeřnické služby (barvení, stříhání, trvalá apod.) pečovatelka neposkytuje, ale může zajistit objednání služby v kadeřnictví, popř. zajištění kadeřnice do bytu.
- Péči o nehty se rozumí ostříhání nehtů na ruku. Nehty na nohou pečovatelka nestříhá a nabídne uživateli objednání u vyškolené pedikérky nebo lékařské ošetření v případě např. zarostlých nehtů, hnisajících záděrů apod.
- Úkon provádí pečovatelka v jednorázových ochranných rukavicích.

Pomoc při použití WC

a) pomoc při použití klasického WC

- Pečovatelka pomůže uživateli při stažení kalhot (sukně) a spodního prádla.
- Pokud používá uživatel plenu nebo vložku, odstraní ji a vloží do odpadu (plastový pytel).
- Přidrží uživatele při usedání na mísu.
- Po vykonané potřebě ho utře a pomůže mu při vstávání.
- Vloží uživateli novou plenu nebo vložku, popř. mu nasadí plenkové kalhotky.
- Pomůže uživateli natáhnout kalhoty (sukni) a spodní prádlo.
- Úkon provádí pečovatelka v ochranných rukavicích a v ochranné jednorázové zástěře.

b) pomoc při použití toaletního křesla

- Pečovatelka seznámí uživatele s výkonem a požádá ho o spolupráci.
- Pokud si uživatel přeje a prostorově je to možné, zajistí mu pečovatelka intimitu (závěs, zástěna apod.).
- Pečovatelka před posazením uživatele na toaletní křeslo připraví toaletní papír, rukavice, popř. vlhčené ubrousky či mycí pěnu.
- Pomůže uživateli svléknout spodní část oděvu a posadí ho na toaletní křeslo.
- Při vykonávání potřeby se snaží pečovatelka zajistit uživateli soukromí.
- Po vyprázdnění a umytí genitálií přiloží pečovatelka uživateli čisté inkontinenční pomůcky (pokud je používá) a pomůže s obléčením spodního oblečení.
- Následně obsah pokojového křesla vylije do toalety, nádobu umyje a dezinfikuje
- Úkon provádí pečovatelka v ochranných rukavicích a ochranné jednorázové zástěře.

c) podání podložní mísy

- Pečovatelka seznámí uživatele s úkonem.
- Připraví podložní mísu, toaletní papír, mycí ubrousek, popř. ochranný krém podle potřeby.
- Pokud uživatel spolupracuje, požádá ho, aby nazvedl hýždě a podloží pod něj mísu.
- Imobilního uživatele přetočí na bok, vloží pod něj podložní mísu a přetočí jej na podložní mísu do polohy na zádech a zvedne jej do polosedu.
- Pro zachování intimity přikryje uživatele přikrývkou.
- Po vyprázdnění přetočí uživatele na bok a vyjme podložní mísu.
- Provede očistu směrem od močové trubice ke konečníku.
- Uživatele osuší, v případě potřeby natře ochranným krémem.
- Obsah mísy vylije do toalety a mísu vymyje a dezinfikuje.
- Úkon provádí pečovatelka v ochranných rukavicích a ochranné jednorázové zástěře.

3. POSKYTNUTÍ STRAVY NEBO POMOC PŘI ZAJIŠTĚNÍ STRAVY

Úkon představuje zajištění stravy odpovídající věku, zásadám racionální výživy a dietního stravování (poskytnutí celodenní stravy v rozsahu minimálně 3 hlavních jídel).

- Poskytuje se v domácnosti uživatele (bytě, rodinném domě, DPS). Podle požadavků uživatele pečovatelka zajistí snídani dle zásad racionální výživy a dietního stravování, dále uživateli zajistí oběd a připraví studenou večeři. Uživatel se v rámci úkonu obslouží sám (Poskytnutý úkon: zajištění stravy).
- Pokud obsluhu sám nezvládne, pečovatelka uživateli jídlo připraví a podá (Poskytnutý úkon: Příprava a podávání jídla a pití). V době mimo pracovní dobu pečovatelské služby, může uživatel využít služeb jiného poskytovatele sociálních služeb.

Úkon zahrnuje:

- Pečovatelka uživateli zajistí snídani od dodavatele stravy, který poskytuje celodenní stravu nebo snídani v domácnosti uživatele připraví, z jeho surovin, a to v rámci úkonu příprava a podávání jídla a pití, pokud si uživatel přeje snídani z jeho surovin
- Uživateli je zajištěn oběd od dodavatele stravy, který je uživateli dovezen autem pečovatelské služby, popř. přinesen pečovatelkou (platí pro DPS ul. Okružní).
- Zároveň s obědem je uživateli předána i studená večeře, a to opět od dodavatele, který poskytuje celodenní stravu.
- Studenou večeři může v domácnosti uživatele připravit pečovatelka (a to v rámci úkonu příprava a podávání jídla a pití) s tím, že uživatel si večeři nepřeje od dodavatele, ale požaduje připravit večeři z jeho surovin.

Dovoz nebo donáška jídla

- Úkon je nasmlouván v případě, kdy uživatel vlivem špatného zdravotního stavu není již schopen si zajistit přípravu obědu vlastním přičiněním, a to ani za pomoci rodiny. Úkon nelze nasmlouvat samostatně, bez jiných úkonů. Potřebuje-li uživatel zajistit pouze dovoz obědu a v jiných běžných, denních činnostech je samostatný a soběstačný, je odkázán na komerční rozvoz obědů.

Úkon zahrnuje:

- Dovoz obědu autem pečovatelské služby nebo donášku obědu pečovatelkou (DPS ul. Okružní 20). Obědy jsou dodávány v termonádobě do domácnosti uživatele, včetně osobního předání oběda, a to 6 x týdně (pondělí až sobota).
- Dovoz stravy uživatelům pečovatelské služby (dále jen PS) v terénu zajišťují řidiči PS a donášku stravy uživatelům DPS na ul. Okružní zajišťuje pečovatelka. Do DPS na ul. Zeyerova dováží obědy řidič PS, který jednotlivé termonádoby s obědy vyloží na přepravní vozík a obědy jednotlivým uživatelům pak roznese pečovatelka. Na přání uživatele může pečovatelka také zajišťovat donášku stravy od jiného dodavatele než je Centrum sociálních služeb pro seniory Pohoda, p. o. (např. z restaurace).
- Obědy uživatelům jsou v terénu rozváženy autem PS. Pro uživatele DPS na ul. Okružní si stravu vyzvedne pečovatelka v jídelně centra a na přepravním vozíku ji rozveze a osobně předá uživatelům DPS. Uživatelům na ul. Okružní 18, Bruntál oběd pečovatelka osobně donese. Obědy jsou rozváženy v tzv. termonádobách určených pro rozvoz v terénu. Výjimka se týká pouze uživatelů DPS na ul. Okružní, kteří mohou mít i jídlonosiče vlastní (např. plastové).
- Před rozvozem a donáškou stravy předchází příprava termonádob v jídelně Centra sociálních služeb pro seniory Pohoda, p. o. (dále jen centra), kde si každý řidič

- přiveze z přípravný na přepravním vozíku prázdné a čisté termonádoby, do kterých se bude nabírat strava. Termonádoby každého uživatele jsou označeny jmenovkou spolu s adresou uživatele a vnitřní nerezové nádoby jsou označeny číslem, aby se zamezilo jejich výměně v termonádobách. Oba řidiči PS mají stanovenou rozvozovou stranu, za kterou si v rámci od naplnění termonádoby jídlem až po předání stravy uživateli zodpovídají. Stejně pravidlo platí i pro pečovatelku.
- V rámci nabírání stravy do termonádob si řidiči vzájemně pomáhají, a to až do naplnění poslední termonádoby, přičemž způsob spolupráce si dohodnou mezi sebou.
  - Řidiči po příchodu z přípravný do jídelny (v čistých bílých pláštích), jednotlivé termonádoby vyskládají a rozloží na parapet před výdejovým oknem, přes které bude probíhat naplňování nádob zaměstnanci (kuchařkami) jídelny. Vnitřní část termonádoby, tzn. 3 ks nerezových jídlonosičů řidiči postupně skládají na parapet výdejového okna, kde si je pak přebírají kuchařky, které provádí plnění nerezových nádob jídlem. Naplněné nerezové nádoby pak kuchařky předávají zpět na parapet, kde si je řidiči kompletují, vkládají do termoobalu a ukládají do košů, ve kterých pak stravu rozvevou jednotlivým uživatelům. Rozvoz stravy uživatelům v terénu by měl být zajištěn nejpozději do 14.00 h.
  - Po naložení košů z termonádobami do aut PS se řidiči rozjedou po předem určené trase k uživatelům v terénu a také na DPS ul. Zeyerova. Uživatelům postupně předávají termonádoby s obědem v jejich domácnostech a zároveň si od uživatelů přebírají čisté, prázdné termonádoby, ve kterých přivezou uživatelům oběd další den. Řidiči předávají uživatelům termonádoby s obědem osobně, aby byl zajištěn pravidelný kontakt s uživatelem. Pokud jsou k dispozici jídelničky na další týden, předají uživatelům rovněž i jídelničky. Po jejich vyplnění uživateli, řidiči přeberou jídelničky od uživatelů zpět, kde v kanceláři PS následně doplní vybranou stravu od uživatele (č. 1 nebo č2) do programu PS Orion. Další den, a to opět v rámci rozvozu stravy, řidiči jídelničky vrací uživatelům zpět.
  - Po rozvezení stravy, řidiči vyskládají prázdné termonádoby od uživatelů z aut do přípravný, které je pak ještě znovu umyjí, a to nerezové nádoby v myčce, plastové vnější obaly termonádoby ručně vydezinfikují a po jejich opětovném zkompletování si do přepravních košů nachytají termonádoby na další den.
  - Stejný postup v rámci nabírání stravy platí i pro pečovatelku, která si zodpovídá za naplnění a předání stravy uživatelům DPS na ul. Okružní.
  - Pečovatelka předává rozložené nádoby, které si předtím připravila, kuchařkám k naplnění jídlem, poté si naplněné nádoby sama kompletuje a ukládá na přepravní vozík. Po naplnění všech termonádob pak rozveze obědy jednotlivým uživatelům v DPS na ul. Okružní.
  - Pečovatelka zajišťuje naplnění termonádob až poslední, tj. poté, kdy je naplněna strava uživatelům v terénu. Naplnění nádob v pozdějším časovém rozmezí je bezproblémové, jelikož jsou uživatelé DPS ul. Okružní soustředěni pouze na jednom místě, a tak v rámci donášky stravy nevzniká pro uživatele riziko časového prodloužení. Obědy jsou uživatelům v DPS ul. Okružní předány pečovatelkou nejpozději do 12.00 h.

Pomoc při přípravě jídla a pití

Úkon je nasmlouván v případě, že uživatel není schopen se sám najíst nebo potřebuje pomoc při jídle.

Úkon zahrnuje:

- Pečovatelka uživateli přinese oběd v jídlonosiči, jídlonosič otevře (pokud to uživatel sám nezvládne) a uživateli naservíruje jídlo na talíř.
- Pečovatelka uživateli připraví a podá stravu z potravin, které má uživatel ve své domácnosti např. chleba, rohlíky, máslo, sýry, uzeniny, zeleninu, ovoce apod. Potraviny má uživatel zajištěny většinou od členů rodiny nebo je zajistí pečovatelka.
- Jídlo nakrájí pečovatelka na menší kousky; sousta přizpůsobí polykacím schopnostem uživatele. Nakrájené jídlo vloží na talíř, dle přání uživatele jídlo dochutí. Připraví příbor a jídlo servíruje přímo před uživatelem.
- Pečovatelka pomáhá uživateli při konzumaci a dohlíží na něj po dobu konzumace. Obdobně postupuje i při podávání tekutin, přičemž dbá na to, aby tekutina měla vhodnou teplotu a nebyla příliš studená nebo naopak horká.
- Pokud má uživatel hotovou stravu, pak v případě potřeby pečovatelka pokrm ohřeje a stravu podá.
- Použité nádobí pečovatelka umyje v případě, že má uživatel tento úkon nasmlouván (Úkon: běžný úklid - mytí nádobí).

Příprava a podávání jídla a pití

Úkon je nasmlouván v případě, když uživatel není schopen si samostatně připravit jednoduchou stravu a i v případě, že potřebuje pomoc při jídle.

Úkon zahrnuje:

- Pečovatelka připravuje v domácnosti uživatele jídlo z jeho surovin a za použití nádobí a spotřebičů uživatele.
- Po dohodě s uživatelem pečovatelka uživateli uvaří (připraví) jednoduché jídlo.
- Uvařené (připravené) jídlo pečovatelka uživateli nachystá na talíř, které poté přenese na jeho stůl. Před servírováním jídla uživateli nachystá na stůl příbor a nápoj.
- V případě potřeby pečovatelka podává uživateli jídlo do úst nebo mu při podávání jídla pomáhá.
- Po jídle pečovatelka použité talíře a další náčiní (hrnce, příbor, sklenice apod.) ze stolu odklidí a umyje, usuší a vrátí zpět na místo, kde si uživatel odkládá nádobí (v rámci úkonu běžný úklid, pokud má uživatel úkon nasmlouván).

4. POMOC PŘI ZAJIŠTĚNÍ CHODU DOMÁCNOSTI

Běžný úklid a údržba domácnosti

Jde o úklid, který směřuje k udržení standardu bydlení uživatele. Nejedná se o úklid na úrovni úklidové pracovnice či hospodyně, cílem není nahrazovat tyto profese. Pokud je byt znečištěn zvířecími výkaly, odpadky, zamořen hmyzem a hlodavci nebo je jinak hygienicky závadný, pak je potřeba jej dát do pořádku prostřednictvím úklidové služby (pečovatelka zprostředkuje kontakt na uklízecí firmu). Tuto činnost nemůže uživatel požadovat po pečovatelce. Poté již pečovatelka bude udržovat tento byt uklizený.

K úklidu pečovatelka používá pracovní náčiní a mycí a úklidové prostředky uživatele. Elektrické spotřebiče (např. vysavač) poskytuje uživatel služby, který zodpovídá za jejich bezpečnost a funkčnost. Pečovatelka může odmítnout vysávat podlahové krytiny se zjevně závadným vysavačem.

Úkon je nasmlouván v případě, kdy uživatel jednak vlivem špatného zdravotního stavu není již schopen si zajistit čistotu domácnosti vlastním přičiněním, a to ani za pomoci rodiny a také v případě, že se původně soběstačný uživatel vrátil např. z nemocnice (např. po prodělaném úraze, po operaci apod.) a momentálně není dočasně schopen si provádět úklid v domácnosti.

Běžný úklid se provádí v domácnosti uživatele – v bytě, rodinném domě, DPS.

Úkon zahrnuje:

- Zametání, vysávání, běžné utírání prachu na poličkách, skříňkách, vytírání podlahy na mokro, vysávání čalouněného nábytku, vyklepání koberečků, ometení pavučin, odnos odpadků, běžný úklid prádla do skříní, umytí a utření nádobí, otření pracovní desky a dvířek u kuchyňské linky, omytí dřezu, otření obkladů v okolí vaříče, omytí domácích spotřebičů (myčka, konvice, lednice aj.), věšení prádla a sběr prádla, žehlení prádla v domácnosti (jen v případě pokud je nasmlouván fakultativní úkon: Žehlení nebo mandlování prádla vypraného uživatelem), rozřídění a uložení nákupu, úprava lůžka, převlečení ložního prádla, umytí WC umyvadla, vany, sprchového koutu, sklopné sedačky ve sprše, umytí vodovodních baterií, otření obkladů a vytržení podlahy v koupelně, kterou uživatel používá.
- Pečovatelka se snaží vykonat úklid v čase, na kterém se domluvila s uživatelem. Pokud není schopna v daném čase úklid vykonat, konzultuje vše s koordinátorem PS, který může úklidem pověřit méně časově vytíženou pečovatelku.
- Během provádění úklidu se vyžaduje přítomnost uživatele.
- Úklid se provádí pouze u věci a v místnostech, které obývá uživatel.
- PS neprovádí úklid společných prostor (venkovní chodby, sklepy apod.).
- Pečovatelka používá nástroje od uživatele nebo si je pečovatelka přinese s sebou, což je předem dohodnuto.
- Pečovatelka při práci používá ochranné rukavice a ochrannou zástěru.
- Pečovatelka může úklid odmítnout, pokud má uživatel nevyhovující nástroje k úklidu nebo vadné elektrospotřebiče.
- Pokud v bytě bydlí více osob, které nemají s Pečovatelkou službou sepsanou Smlouvu o poskytování sociální služby, provede se úkon jen v prostoru bytu, který uživatel nejvíce obývá; pečovatelka neuklízí společně užívané prostory jako koupelna nebo WC.

Pomoc při zajištění velkého úklidu domácnosti (sezónního úklidu)

Velký úklid nelze nasmlouvat jako jediný úkon, který uživatel po PS požaduje. Mimo velký úklid musí mít uživatel nasmlouvány další úkony, které se u něj v průběhu roku pravidelně provádějí.

Do velkého úklidu patří úkony běžného úklidu rozšířené o tyto činnosti:

umytí radiátorů, umytí dveří, mytí a leštění nábytku, otření prachu na skříních (jen tam, kam pečovatelka dosáhne ze země), úklid kuchyňské linky, umytí obkladů v kuchyni a sociálních zařízeních, vysávání čalouněného nábytku, osprchování květin. Mytí oken, včetně sundání a věšení záclon se provádí dle pravidel PS.

- Při úkonu se používají úklidové prostředky uživatele.
- Úklid po malování, po bytových rekonstrukcích a úklid velmi zanedbaných prostor provádějí úklidové služby. PS může uživateli předat kontakty na tyto firmy, příp. dle přání uživatele úkon sjednat (domluvit termín a rozsah úklidu). Částku za úklid pak hradí uživatel sjednané firmě dle sazebníku této firmy.
- V rámci velkého úklidu pracovníci PS neprovádí chemické ani mechanické čištění koberců a parket.

Pravidla pro mytí oken:

- Mytí oken se provádí 2x ročně, v kterýkoliv pracovní den, a to v jarních měsících (březen – květen) a dále na podzim (září – listopad).
- Úkon se neprovádí v deštivém a mrazivém počasí.
- Při provádění úkonu musí být zajištěna bezpečnost pečovatelky.
- V odůvodněných případech zajistí mytí oken 2 pečovatelky (doba trvání úkonu je v tomto případě násobená dvěma).

Při mytí oken jsou pečovatelky povinny dodržovat následující postup:

- Pečovatelka myje pouze okna, která se otvírají směrem do místnosti. U oken, která nelze otočit do místnosti, **nesmí úkon pečovatelka provést.**
- Okno pečovatelka umyje z vnitřní strany vodou se saponátem, potom sklo navlhčí přípravkem na mytí oken a čistým hadrem vyleští (může použít stěrku na okna). Potom okno otočí rubem do místnosti a postupuje stejným způsobem.
- V případě, že pečovatelka na okno nedosáhne, ke zvýšení místa práce používá pouze stabilních prostředků, jako jsou stabilní přenosné schůdky, které zajišťuje uživatel. V případě, že uživatel stabilní schůdky nezajistí a pečovatelka na okno ze země nedosáhne, smí okno umýt pouze pomocí nástavce (teleskopické tyče). Teleskopickou tyč pečovatelka zajistí.
- Rámy oken myje pečovatelka pouze v bezpečném dosahu.
- V případě, že pečovatelka vyhodnotí práci jako rizikovou, s tím, že úkon nelze zrealizovat, informuje o tom koordinátora PS. Následně nabídne uživateli kontakt na odbornou firmu, která mytí oken zajistí.
- Sundávání a věšení záclon pečovatelka provádí jen tehdy, pokud je zajištěna bezpečnost úkonu (uživatel má k dispozici stabilní schůdky).

Donáška vody

Úkon je nasmlouván v případě, pokud není v domě zaveden rozvod vody a voda se musí donášet z jiného vodovodního zdroje.

Úkon zahrnuje:

- Pečovatelka použije čisté nádoby od uživatele.
- Zátěž nádoby s vodou nesmí překročit 15 kg a dostupnost náhradního zdroje vody musí být do 100 m (pokud se jedná o donášku vody v rukou).
- Pečovatelka donese, popř. doveze (na vozíku) jen takové množství vody, které uživatel využije pro vlastní spotřebu (základní hygienu a splachování WC, vaření, opláchnutí nádobí apod.)

Topení v kamnech, donáška a přípravy topiva, údržba topných zařízení

Úkon se poskytuje v domácnosti uživatele, kde není centrální vytápění, ale jen pouze lokální nebo ústřední vytápění na pevná paliva.

Úkon zahrnuje:

- Donáška dříví a uhlí do domácnosti uživatele (z přilehlého prostoru).
- Vymetení a vynesení popela (pro vynášení popela musí být připravena dostatečně velká a vhodná nádoba).
- Topení v kamnech (pečovatelka musí být před topením seznámena s obsluhou kamen).
- Úklid v okolí kamen je počítán do běžného úklidu.
- Úkon nezahrnuje skládání a štípaní dřeva (špalků).

Běžné nákupy a pochůzky

Úkon je nasmlouván v případě, kdy uživatel jednak vlivem špatného zdravotního stavu, není již schopen si zajistit běžný nákup vlastním přičiněním, a to ani za pomoci rodiny a jednak v případě, a to např. po návratu uživatele z nemocnice, popř. jiného zařízení (např. po prodělaném úraze, po operaci apod.), kdy uživatel momentálně není dočasně schopen si sám zajistit běžný nákup.

Úkon zahrnuje:

- Jedná se o nákup základních potravin jako pečivo, maso, zelenina, ovoce, mléko a mléčné výrobky, uzeniny, oleje, přísady na vaření, hygienické potřeby a čistící potřeby, a to vše max. do 5 kg celkové váhy nákupu.
- Nákup je prováděn v nejbližší prodejně k místu bydliště uživatele dle předchozí domluvy uživatele s pečovatelkou (osobně nebo telefonicky), nejpozději ráno do 8:00 hodiny v den provedení nákupu.

Pro veškeré poskytované nákupy platí níže uvedené společné postupy:

- Převzetí nebo vyhotovení soupisu.
- Převzetí a zaznamenání finanční hotovosti.
- Cesta do obchodu (autem PS, popř. pěšky) a zpět.
- Provedení samotného nákupu.
- Předání nákupu uživateli a vyúčtování.
- V případě, že během jedné cesty je prováděn nákup pro více uživatelů, je každému úkon účtován samostatně (jako by byl prováděn jednotlivě).
- Nákup je proveden pečovatelkou (po dohodě s uživatelem) tentýž den, nebo následující den.
- Pečovatelka si provede písemný soupis nákupu dle přání a požadavku uživatele a vzájemně si ujasní konkrétní zboží (značka, výrobce), popř. jaké náhradní zboží může pečovatelka zakoupit.
- Pečovatelka provede záznam o předané finanční hotovosti do sešitu.

Pochůzka – úkonem se rozumí vyřízení požadavku uživatele, který si nemůže sám zařídit, a to z důvodu zhoršeného zdravotního stavu (např. poruchy chůze, sluchu nebo zraku) nebo snížené samostatnosti.

Úkon zahrnuje:

- Vyzvednutí receptu u lékaře a následně vyzvednutí léků v lékárně a donáška uživateli.
- Vyřízení záležitostí uživatele na úřadech a institucích.

Velký nákup (týdenní, nákup ošacení a nezbytného vybavení domácnosti)

Úkon je nasmlouván v případě, kdy uživatel jednak vlivem špatného zdravotního stavu není schopen si zajistit velký nákup vlastním přičiněním, a to ani za pomoci rodiny a jednak v případě, a to po návratu uživatele z nemocnice, popř. jiného zařízení (např. po prodělaném úraze, po operaci apod.), kdy uživatel momentálně není dočasně schopen si sám velký nákup zajistit.

Úkon zahrnuje:

- Jedná se o nákup potravin přesahujících 5 kg celkové váhy nákupu, nákup ošacení, malých elektrospotřebičů do domácnosti do max. částky 1.000 Kč, nákup balených plastových vod.
- U nákupu elektrospotřebiče nebo vybavení domácnosti se nákup provede jen dle možností pečovatelské služby (nesmí se jednat o nadměrný náklad).

Pečovatelka provede:

- Převzetí nebo vyhotovení soupisu, tzv. velkého nákupu.
- Převzetí a zaznamenání finanční hotovosti.
- Cesta do obchodu (autem PS) a zpět.
- Provedení samotného nákupu (pokud se bude jednat o těžký nebo rozměrný nákup, nákup provede pečovatelka ve spolupráci s řidičem).
- Roztřídění nákupu a předání nákupu uživateli, popř. uživatelům a vyúčtování.
- V případě, že během jedné cesty je prováděn nákup pro více uživatelů, je každému úkon účtován samostatně (jako by byl prováděn jednotlivě).
- Nákup je proveden pečovatelkou (po dohodě s uživatelem) tentýž den, nebo následující den.
- Pečovatelka si provede písemný soupis nákupu dle přání a požadavku uživatele a vzájemně si ujasní konkrétní zboží (značka, výrobce), popř. jaké náhradní zboží může pečovatelka zakoupit.
- Pečovatelka provede záznam o předané finanční hotovosti do sešitu.
- Možnost využití slev prodejních akcí v nákupních střediscích může uživatel prostřednictvím pečovatelky (řidiče) využít v rámci úkonu: Nákup v nákupním středisku jiném..., jehož dovoz bude zajištěn vozidlem pečovatelské služby.

Praní a žehlení ložního prádla, popř. jeho drobné opravy

Úkon je nasmlouván v případě, kdy uživatel není schopen zajistit si praní prádla, a to jednak vlastním přičiněním (např. zdravotní důvody) a jednak ani za pomoci rodiny.

Úkon zahrnuje:

- Uživatel předá pracovníkovi PS (pečovatelka, popř. řidič) prádlo na vyprání v tašce z PVC nebo v prádelním koši. Prádlo je pečovatelkou převzato a předáno pradelně PS se seznamem prádla na tiskopise „Zákaznický lis“. Taška z PVC nebo koš je označena jménem uživatele. Zda je v koši skutečně všechno prádlo, které je napsáno na tiskopise zkontroluje pradelna.
- Pradelna zapíše jméno uživatele do sešitu, ve kterém si vede seznam přijatého prádla. Zapsané prádlo poté pradelna odveze z kanceláře PS (DPS ul. Okružní 20) v přepravní kleci do prádelny Centra sociálních služeb pro seniory Pohoda, p.o. Z terénu a DPS Zeyerova vozí řidiči prádlo přímo pradelně do prádelny centra.

- V prádelně centra, si prádlena prádlo roztrídí a postupně vypere v automatických pračkách. Každému uživateli se pere prádlo zvlášť. Po vyprání a usušení je prádlo vymandlováno nebo vyžehleno (podle druhu prádla).
- Vyprané a vyžehlené prádlo prádlena zváží a váhu prádla zapíše do sešitu, spolu se seznamem vypraného prádla. Poskládané, čisté prádlo připraví k předání uživateli. Někteří uživatelé si prádlo vyzvednou u pečovatelky v kanceláři PS (DPS ul. Okružní a v DPS ul. Zeyerova) a jiným uživatelům prádlo roznese pečovatelka do jejich domácností v DPS. Uživatelům v terénu vyprané prádlo rozveze řidič. Prádlo řidiči předá prádlena.
- Od uživatelů v terénu a DPS ul. Zeyerova se prádlo sváží autem PS do kanceláře PS v DPS ul. Okružní. Dále se postupuje stejně jako v případě praní prádla uživatelům s DPS ul. Okružní, tj. zápis prádla, odvoz prádla prádlenou do prádelny centra. Vyprané, vyžehlené (vymandlované) prádlo je rozvezeno autem PS zpět uživatelům v terénu a také uživatelům do DPS ul. Zeyerova.

Praní a žehlení osobního prádla, popř. jeho drobné opravy

Úkon je nasmlouván v případě, kdy uživatel není schopen zajistit si praní prádla, a to jednak vlastním přičiněním (např. zdravotní důvody) a jednak ani za pomoci rodiny.

Úkon zahrnuje:

- Postupuje se stejně jako u výše uvedeného praní a žehlení ložního prádla.

Doprovázení dospělých do školy, školského zařízení, zaměstnání, k lékaři, na orgány veřejné moci a instituce poskytující veřejné služby, doprovázení zpět

Úkon je nasmlouván v případech, kdy uživatel není schopen samostatně (např. vlivem špatného zdravotního stavu), bez doprovodu navštívit lékaře, úřad, apod. Doprovod zajišťuje PS jednak uživatelům bez rodin, ale i uživatelům, kde doprovod není rodina uživatele schopna zajistit.

Úkon zahrnuje:

- Doprovod se provádí po předchozí dohodě uživatele s pečovatelkou, a to alespoň jeden den předem, a to dle požadavků uživatele (datum, čas, místo).

K lékaři:

- Doprovod uživatele sanitkou nebo automobilem taxislužby.
- Taxislužbu si zajišťuje uživatel sám nebo po dohodě pečovatelka.
- Sanitku objednává praktický lékař uživatele nebo lékař, u kterého bude uživatel vyšetřen.
- Po příjezdu sanitky nebo taxi pečovatelka pomůže uživateli nastoupit do auta taxislužby nebo sanitky, pokud nastupování, ale i vystupování činí uživateli potíže.
- Po příjezdu k lékaři pečovatelka doprovodí uživatele do čekárny a poté i přímo do ordinace, s tím, že po dobu vyšetření uživatele čeká v čekárně.
- Po vyšetření (popř. ošetření) opět pečovatelka uživatele doprovodí z čekárny k objednané sanitce, popř. automobilu taxislužby a jede společně s uživatelem k jeho domovu. Po vystoupení uživatele ze sanitky (auta taxislužby) ho doprovodí zpět do domácnosti.

Na úřad, na poštu:

- Postup je stejný jako v případě doprovodu k lékaři, s tím rozdílem, že se objednává jen automobil taxislužby, popř. může pečovatelka využít (pokud má

řidičské oprávnění a povolení k řízení služebních vozidel) služební automobil centra Suzuki Vitara a uživatele dopravit na úřad. V případě vyřizování záležitostí na úřadě pečovatelka doprovodí uživatele do kanceláře úředníka a po dobu jednání čeká na uživatele před kanceláří. V případě vyřizování na poště, pečovatelka po vzájemné dohodě pomůže uživateli záležitosti obstarat. Po vyřízení úřední záležitosti na úřadě nebo záležitosti na poště, popř. jiné záležitosti, pečovatelka opět doprovodí uživatele buď automobilem taxislužby nebo služebním vozem zpět do bydliště uživatele a poté zpět do domácnosti uživatele.

- Pečovatelka v rámci provádění doprovodu uživatele v případě potřeby přidržuje, nese mu tašku, pokud uživatel má potíže s chůzí a používá francouzské hole.

Pracovní postupy pro fakultativní úkony pečovatelské služby

Hospodaření s finanční hotovostí uživatele na jeho žádost

- Úkon je stanoven pouze pro uživatele, kterým byl soudem, popř. rozhodnutím správního orgánu, ustanoven opatrovník, popř. zvláštní příjemce.
- Finanční hotovost, s kterou disponuje pečovatelka, může činit max. 4.000 Kč měsíčně.
- Pečovatelka tyto prostředky přijme a hospodaří s nimi pouze se souhlasem opatrovníka. Může se jednat např. o úhradu složenek či hospodaření s finanční hotovostí uživatele pro jeho osobní potřeby.
- Přijatá hotovost včetně vyúčtování je pečovatelkou zapsána do deníku nákupů a finančních transakcí a je stvrzena podpisem opatrovníka.

Podpora uživatelů při hospodaření s finanční hotovostí

- Jedná se o doprovod uživatele při potřebě zajistit např. platbu v hotovosti nebo výběr hotovosti z bankomatu.
- Na poskytnutí úkonu se uživatel domlouvá s pracovníkem pečovatelské služby v dostatečném předstihu, nejpozději do 8 hodin ráno dne, kdy má být úkon zajištěn.
- Pečovatelka finanční hotovost od uživatele nepřebírá, pouze uživatele doprovází a poskytuje mu podporu při realizaci.

Dohled nad uživatelem v domácnosti

- Jedná se o krátkodobý dohled za jinou pečující osobu, která výjimečně a krátkodobě potřebuje zajistit dohled nad uživatelem, aby si mohla zařídit vlastní záležitosti (návštěva lékaře, jednání na úřadech).
- Úkon se poskytuje v délce trvání minimálně 15 minut a maximálně 60 minut.

Telefonování v zájmu uživatele

- Na požádání uživatele zprostředkování telefonické komunikace s lékařem, úřady a institucemi či službami, kdy tuto komunikaci zajišťuje pracovník pečovatelské služby s využitím služebního telefonu.
- Telefonování lze využít pouze pro území České republiky.

Péče o domácí zvíře (např. venčení, neposkytuje se ošetřovatelská péče)

- Úkon je poskytován v případě, že je dostatečně dopředu dohodnut a je v souladu s časovými možnostmi PS.
- Jedná se pouze o základní venčení nepřesahující 15 minut.

Péče o květiny v domácnosti uživatele (zalévání, běžná údržba)

- Jedná se o běžnou údržbu květin – zalévání, přihnojení, otrhání zavadlých listů a květů.
- Vzhledem k časové náročnosti se neprovádí přesazování květin.

Donáška knih dle výběru uživatele z městské knihovny

- Pečovatelka převezme od uživatele knihy a vrátí je do knihovny.
- Výběr vypůjčených knih nechá uživatel na pečovatelce nebo předá seznam knih, které chce vypůjčit.
- Knihy jsou přineseny uživateli do bytu.

Administrativní úkony dle požadavků uživatele – vypisování složenek, formulářů

- Na požádání uživatele vypíše pečovatelka složenkou či různé formuláře – např. žádost na příspěvek na péči, žádost na příspěvek na bydlení, žádost do pobytové služby apod.

Žehlení nebo mandlování prádla vypraného uživatelem

- Uživatel předá pečovatelce prádlo (včetně seznamu prádla), které si sám vypral. Pečovatelka ho předá pradeně, která ho zváží a váhu prádla zapíše do sešitu. Vyžehlené nebo vymandlované prádlo je následně předáno pečovatelce, která ho předá uživateli.
- Vyprané prádlo uživatele pečovatelka vyžehlí v domácnosti uživatele, prádlo určené k mandlování se po dohodě s uživatelem vymandluje v prádelně centra.
- Prádlo se přebírá i předává vždy v označené, uzavíratelné tašce z PVC.

Úklid společných prostor domu (chodba, schodiště)

- Provádí se vždy po předchozí domluvě pečovatelky s uživatelem dle úklidových služeb nájemníků.
- Pečovatelka používá úklidové prostředky uživatele.

Společnost pečovatelky, aktivizační činnosti uživatelů (v přirozeném prostředí i mimo něj, např. v domácnosti rodinného příslušníka nebo jiné fyzické osoby – nelze v pobytových zařízeních sociálních služeb)

Dle vyžádání a potřeby uživatele a možnosti poskytovatele – poskytnutí této služby je závislé na vytíženosti pečovatelky. Úkon je poskytován především uživatelům žijícím osaměle.

Nákup v nákupním středisku jiném než v nejbližším k místu bydliště (na základě přání uživatele)

Na přání uživatele je prováděn nákup v obchodech, které si uživatel sám vybere, např. dle akčních letáků či vlastních potřeb. Poskytnutí této služby je závislé na vytíženosti pečovatelky.

Dohled nad požitím léků (dávkuje rodina nebo zdravotnický personál) + pitný režim

- Pečovatelka může být přítomna při tom, když si uživatel sám, popř. jiná fyzická osoba, připravuje užívané léky do dávkovače, může kontrolou ověřit, zda uživatel požil léky nebo požití léků uživateli připomene.
- Pečovatelka v žádném případě léky ani jiné medikamenty (inzulín, masti, čípky apod.) nedávkuje, neaplikuje ani nepřipravuje.

Přemývání silně znečištěných jídlonosičů

- Při zjištění silně znečištěných jídlonosičů jsou tyto pracovníkem pečovatelské služby umyty.
- Čistící přípravky dodá pečovatelská služba.

Použití vysavače pečovatelské služby

- Použití vysavače se provádí i v rámci úkonu běžného úklidu a údržby domácnosti. Pokud uživatel není vybaven vlastním vysavačem, může požádat o jeho zapůjčení pečovatelskou službu.
- O zapůjčení vysavače se uživatel dohodne s pečovatelkou.

Odvoz, odnáška prádla

- Pracovník pečovatelské služby (v DPS pečovatelka, v terénu řidič), převezmou od uživatele špinavé prádlo na vyprání.
- Prádlo určené k vyprání, musí být hygienicky zabaleno, nejlépe v uzavíratelné tašce z PVC a prádlo je dále předáno pracovníkovi pečovatelské služby (pradleně), která zajišťuje praní prádla, k vyprání.
- Čisté prádlo je opět předáno uživateli (viz podrobný postup je uveden u úkonu praní a žehlení ložního prádla, popř. jeho drobné opravy).

Doprovod na vycházku (prováděn v době menší časové vytíženosti pečovatelky)

- Na žádost uživatele je poskytován doprovod pracovníkem pečovatelské služby (pečovatelkou).
- Úkon je poskytován pouze za příznivého počasí a dle časových možností pečovatelky.

ZMĚNY V POSKYTOVÁNÍ SLUŽEB

- V průběhu poskytování pečovatelské služby je možné na základě potřeb a přání uživatele měnit rozsah a četnost poskytovaných úkonů.
- Změny jsou ze strany uživatele sděleny ústně pečovatelce (v případě její přítomnosti v domácnosti) nebo písemně.

- Pečovatelka sdělí požadavek uživatele na změnu koordinátorovi PS, který vyhotoví písemný dodatek ke smlouvě. Dodatek je vytištěn ve dvou vyhotoveních, přičemž 1 tiskopis je uložen ve složce uživatele na sociálním úseku a 2 tiskopis dostává uživatel. Koordinátor PS zajistí u uživatele osobně nebo prostřednictvím pečovatelky podpis dodatku.
- Změny jsou součástí individuálního plánu uživatele a vycházejí ze skutečných potřeb uživatele.

Revize provedena dne 1. 7. 2019